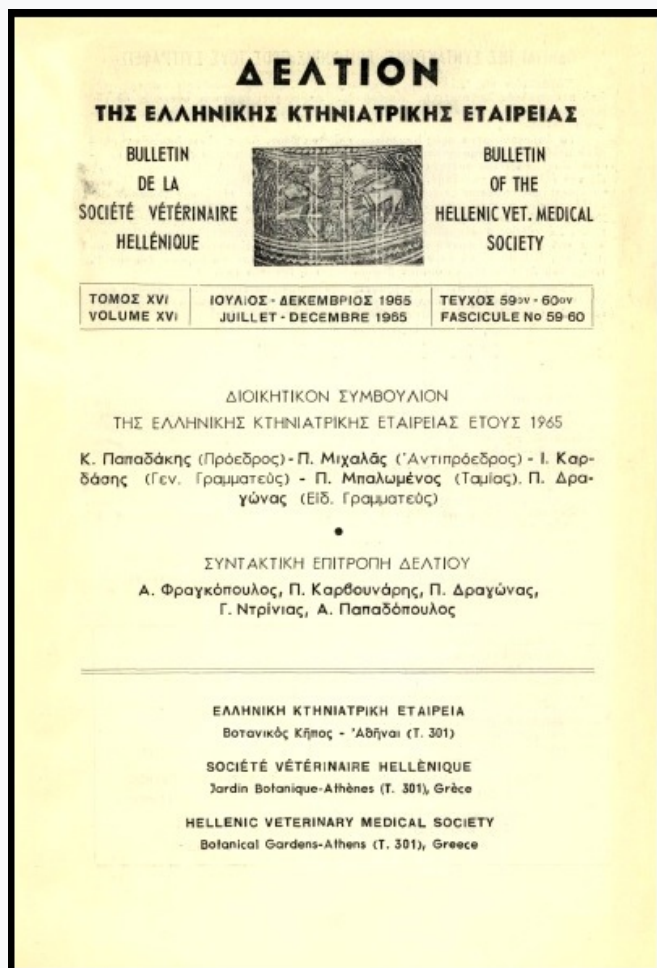

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 16, No 2 (1965)

ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΣ ΚΑΙΣΑΡΙΚΗΣ ΤΟΜΗΣ ΕΙΣ ΟΝΟΝ

Β. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ

doi: [10.12681/jhvms.18746](https://doi.org/10.12681/jhvms.18746)

Copyright © 2018, Β. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ Β. (1965). ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΣ ΚΑΙΣΑΡΙΚΗΣ ΤΟΜΗΣ ΕΙΣ ΟΝΟΝ. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 16(2), 133–135. <https://doi.org/10.12681/jhvms.18746>

ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΣ ΚΑΙΣΑΡΙΚΗΣ ΤΟΜΗΣ ΕΙΣ ΟΝΟΝ

Ὑπὸ

Β. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗ

Νομοκτηνιάτρου

Ἐχουν ἤδη περιγραφεῖ ἀρκεταὶ περιπτώσεις καισαρικῆς τομῆς εἰς Ἀγελάδας καὶ ἡ ἐπέμβασις αὕτη ἀποτελεῖ πλέον συνήθη ἐνέργειαν ἐκ μέρους τοῦ Κτηνιάτρου. Ἀπετέλει ἄλλοτε πρᾶξιν παράτολμον καὶ ἐπεχειρεῖτο αὕτη μόνον ὅταν ἐξηντλοῦντο ἅπαντα τὰ ἔτερα μέσα καὶ μετὰ τὴν προϋπόθεσιν βεβαίως ὅτι ἡ ἀγελὰς θὰ ἐδικαιολόγῃ λόγῳ τῆς ἀξίας τῆς τὰ ἔξοδα καὶ τὴν ταιπωρίαν.

Σήμερον, δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ καισαρική τομή εἰς ἀγελάδα εἶναι τοιαύτης σοβαρότητος, ὅποια εἶναι καὶ ἡ σκωληκοειδίτις δι' ἓναν χειρουργόν.

Δὲν συμβαίνει ὅμως τὸ αὐτὸ καὶ μετὰ τὰ ἵπποειδῆ. Εἰς ταῦτα, ἡ μέχρι τοῦδε ἐπικρατοῦσα ἀντίληψις τοῦ ὑπερευαίσθητου περιτοναίου αὐτῶν δὲν ἐβοήθησεν εἰς τὴν ἐν τῇ πράξει διενέργειαν ταύτης.

Γνωστὸν βεβαίως τυγχάνει ὅτι αἱ περιπτώσεις δυστοκίας εἰς τὰ ἵπποειδῆ εἶναι κατὰ πολὺ σπανιώτεραι καὶ ὅταν τοιαῦται ἐπισυμβοῦν, ὁ τρόπος διευθετήσεως καὶ ἐξαγωγῆς τοῦ ἐμβρύου εἶναι εὐκολώτερος, δεδομένης τῆς ἀνατομικῆς κατασκευῆς τῆς λεκάνης αὐτῶν.

Οὐχ ἤττον ὅμως, δὲν θὰ ἦτο ἄσκοπος ἡ περιγραφή μιᾶς περιπτώσεως καισαρικῆς τομῆς εἰς ἵπποειδῆ καὶ τοῦτο διὰ τὸ νὰ ἀρθῇ τρόπον τινά, ἡ παλαιά, ἐπικρατοῦσα ἀτυχῶς καὶ σήμερον, ἀντίληψις τῆς μεγίστης εὐαίσθησίας τοῦ περιτοναίου τῶν ἵπποειδῶν εἰς τὰς μολύνσεις καὶ ἡ θεωρουμένη ὡς ἐκ τούτου ἀνεδαφική πᾶσα σκέψις χειρουργικῆς ἐπεμβάσεως ἐντὸς τῆς κοιλιακῆς κοιλότητος τῶν ἵπποειδῶν.

Τὸν παρελθόντα Ἰανουάριον, ὅτε ὑπηρετοῦν ἐν Σύρῳ, προσεκομίσθη εἰς τὸ Ἀγροτικὸν Κτηνιατρεῖον Σύρου ὑπὸ τοῦ Κτηνοτρόφου Ἀλοῖσιου Ροσσολάτου, κατοίκου Βάρης, μία ὄνος, ἡλικίας 8 ἐτῶν, μετρίου ἀναστήματος, ἥτις τὸ ἑσπέρας τῆς προηγουμένης ἡμέρας, ἤρχισε παρουσιάζουσα συμπτώματα ἐπερχομένου τοκετοῦ. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτός, ἰδὼν ὁ κάτοχος τοῦ ζώου ὅτι δὲν ἠδύνατο ἡ ὄνος νὰ ἐξωθήσῃ τὸ ἔμβρυον, ἐπεχείρησε νὰ βοηθήσῃ τὴν ἐπίτοκον ἑλκων τοὺς δύο προσθίους πόδας, ἀλλ' ἡ κατάστασις, ὡς διεπιστώθη τὴν ἐπομένην, ἐπεδεινώθη διότι τὸ ἔμβρυον εἶχεν κάμψιν στερνικήν τῆς κεφαλῆς μεθ' ὀλοκλήρου τοῦ τραχήλου.

Ὅταν τὴν πρωΐαν τῆς ἐπομένης ἐκλήθην πρὸς ἐξέτασιν τοῦ ζώου ἐν τῷ Ἀγροτικῷ Κτηνιατρεῖῳ, διεπίστῳσα τὴν στερνικήν κάμψιν καὶ τὸ ἀσυνήθως ἀνεπτυγμένον ἔμβρυον, ὅπερ, ὡς εἰκόσ, ἦτο ἀπὸ πολλῶν ὥρῶν νεκρόν. Ἡ ἐπανάταξις παρὰ τὰς ἐπιμόνους προσπάθειάς κατέστη ἀδύνατος, λόγῳ

ἐλλείψεως ἐπαρκoῦς χώρου. Ἐνεργήσαμεν ἐμβρυοτομήν, δι' ἧς ἀπεκόπησαν οἱ ἐμπρόσθιοι πόδες καὶ ἡ κεφαλὴ μετὰ μέρους τοῦ τραχήλου. Παρ' ὅλα ταῦτα ἡ ἔξοδος ἦτο ἀδύνατος λόγῳ ἐξοιδήσεως τῆς γεννητικῆς ὁδοῦ καὶ τοῦ δυσαναλόγου μεγέθους τοῦ ἐμβρύου. Ἡ περαιτέρω ἐμβρυοτομὴ ἐξ ἄλλου ἐθεωρήθη ἄσκοπος καὶ ἐπικίνδυνος, διότι τὸ ζῶον ἤρχισε παρουσιάζον συμπτώματα καταπτώσεως. Ἐπειδὴ παρατήρησα, ὅτι τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἰδιοκτήτου, διὰ τὴν διάσωσιν τοῦ ζώου, ἦτο μέγαν, ἐτόλμησα νὰ τοῦ συστήσω ὅπως δεχθῇ τὴν ἐπέμβασιν τῆς καισαρικῆς τομῆς. Παρὰ τοὺς ἐνδοιασμοὺς καὶ τὰς σοβαρὰς ἀμφιβολίας του διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐπεμβάσεως, τελικῶς ἐδέχθη.

Οὕτω, ἀνελάβομεν μετὰ τοῦ συναδέλφου κ. Κ. Μπέλλα, τὴν ἐγχείρησιν. Ἐνισχύθη τὸ ζῶον διὰ καρδιοτονοντικῶν ἐνέσεων καὶ περὶ τὴν μεσημβρίαν ἐγένετο ἀναισθησία δι' ἐνδοφλεβίου ἐγχύσεως διαλύματος ἐνυδρου χλωράλης. Λόγῳ τῆς προηγούμενης κοπώσεως τοῦ ζώου, ἡ ἀναισθησία ἐπῆλθε ταχέως καὶ παρέμεινε βαθεῖα μέχρι πέρατος τῆς ἐγχειρήσεως.

Ἡ τομὴ ἐγένετο εἰς τὴν ἀριστερὰν πλευράν, τοῦ ζώου εὐρισκομένου ἐν κατακλίσει ἐπὶ τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς, καὶ εἰς μήκος 25 ἐκ. λοξῶς κάτωθι τοῦ κε νέωνος, κατόπιν κουρᾶς καὶ σχολαστικῆς ἀπολυμάνσεως τοῦ ἐγχειρητικοῦ πεδίου. Ἐχρησιμοποιήθησαν πρὸς τοῦτο καθαρὰ βενζίνη διάλυσις Dettol καὶ τελικῶς βάμμα ἰωδίου. Τὸν πέριξ τοῦ ἐγχειρητικοῦ πεδίου χῶρον ἐκαλύψαμεν δι' ἀποστειρωμένης ὀθόνης. Τοπικῶς ἐγένετο ἐγχυσις διαλύματος νοβοκαΐνης 2οο.

Μετὰ τὴν τομὴν τοῦ δέρματος, τῶν μυϊκῶν στρωμάτων καὶ τοῦ περιτοναίου ἀπεκαλύφθη τὸ κυφοροῦν κέρας, ὕπερ καὶ ἐξήχθη ἐλαφρῶς ἔξωθι τῆς τομῆς, δι' ἑλξεως, μέσω τοῦ τοιχώματος τῆς μήτρας, τοῦ ἐνὸς ὀπισθίου ἄκρου τοῦ ἐμβρύου. Μετὰ προσοχῆς ἐγένετο τομὴ διὰ ψαλλίδος καὶ ἐξῆλθεν μέρος τῶν ἐμβρυϊκῶν ὕγρων. Ἐν συνεχείᾳ ἐσύρθη ὑπὸ τοῦ νοσοκόμου τὸ ἀκροτηριασμένον ἔμβρυον ἔξωθι τῆς μήτρας. Ταυτοχρόνως ἀφηρέθη καὶ τὸ ὕστερον Ἐντὸς τῆς μήτρας ἐτοποθετήθησαν ὑπόθετα χρυσομυκίνης καὶ προέβημεν εἰς τὴν συρραφὴν τοῦ τοιχώματος αὐτῆς διὰ κλωστῆς Cat - Gut No 3. Λόγῳ τοῦ φυσικῶς μεμολυσμένου περιβάλλοντος καὶ τῆς κατὰ συνέπειαν πιθανῆς μόλυνσεως τοῦ περιτοναίου ἐρρίψαμεν ἐντὸς τῆς κοιλιακῆς κοιλότητος τὸ περιεχόμενον δύο φιαλιδίων πενικιλίνης, 2 ἑκατομ. μονάδων, ὡς καὶ ἐνὸς φιαλιδίου μπατρισίνης. Ἐπηκολούθησε ραφὴ τοῦ περιτοναίου μετὰ μέρος τῶν κοιλιακῶν μυῶν με Cat-Gut No 4, δευτέρα ραφὴ τῶν μυϊκῶν στρωμάτων καὶ τέλος συρραφὴ τοῦ δέρματος κατὰ κόμβους, με κλωστὴ μετὰξης.

Ἡ ὅλη ἐπέμβασις διήρκησε μίαν καὶ ἡ μίσειαν ὥραν, διεξήχθη δὲ ἄνευ οὐδεμίας ἀντιδράσεως τοῦ ζώου. Δεκάλεπτον μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐγχειρήσεως, ἡ ὄνος ἠγέρθη καὶ ὠδηγήθη εἰς τὴν θέσιν της. Ἐπὶ τριήμερον ἐφημερόσθη ἀντιβιοτικὴ θεραπεία. Ἡ θερμοκρασία οὐδόλως ὑπερέβη τὴν φυσιολογικὴν. Ἡ ὄρεξις ἐπανῆλθεν εὐθὺς τὴν ἐπομένην τῆς ἐγχειρήσεως. Τὸ τραῦμα ἐπουλώθη ὁμαλῶς καὶ μετὰ ὀκταήμερον ἀφῆρσα τὰ ράμματα, παρέδωσα τὸ ζῶον εἰς τὸν χωρικόν.

Μὲ τὴν σημερινὴν λοιπὸν εὐχέρειαν χρήσεως ἀντιβιοτικῶν καὶ δὴ τοιούτων εὐρέως φάσματος, λύεται κατὰ ἓνα τρόπον τὸ πρόβλημα διὰ πολλὰς ἀναγκαιοτάτας ἐνδοκοιλιακὰς ἐγχειρήσεις εἰς τὰ ἵπποειδῆ. Δὲν νομίζω ὅτι θὰ

ἤτο παράτολμον, νὰ ἐπιχειρήσῃ τις ἐπεμβάσεις καὶ εἰς περιπτώσεις κωλικῶν (ὡς ἐμμένου κοπροστάσεως, ἐμφράξεως, συστροφῆς ἐντέρου κ.λ.π.) καὶ νὰ εἰσχωρήσῃ οὕτω εἰς τὰ ἕδυτα τῆς κοιλίας τῶν ἵπποειδῶν.

Π ε ρ ῖ λ η ψ ι ς :

Ὁ συγγραφεὺς περιγράφει μίαν περίπτωσιν καισαρικῆς τομῆς εἰς μίαν ὄνον, πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ἀρθῇ ἡ ἀντίληψις τοῦ λίαν εὐαισθητοῦ περιτοναίου τῶν ἵπποειδῶν, καθ' ἣν στιγμὴν μάλιστα, ὑπάρχει σήμερον ἡ εὐχέρεια χρήσεως ἀντιβιωτικῶν εὐρέως φάσματος.

ΜΟΝΟΚΕΡΩΣ ΜΗΤΡΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΕΛΑΔΑ

Ύ π ὀ

Κ. ΣΕΪΤΑΡΙΔΗ καὶ ΘΩΜΑ ΤΣΑΓΓΑΡΗ

Ἡ μονόκερος μήτρα (Uterus Unicornis, Semiuterus), ὀφειλομένη εἰς ἀτελή, κατὰ τὴν πρῶϊμον ἐμβρυϊκὴν ζωὴν, ἀνάπτουζιν τοῦ ἐνὸς τῶν Μυλλερείων πόρων, χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὸ ὅτι ἡ μήτρα ἔχει ἐν μόνον κέρασ. Τὸ ἕτερον κέρασ ἐλλείπει τελείως ἢ μερικῶς ἢ ἐμφανίζεται ὑπὸ μορφήν λεπτίης συμπαγούς συστάσεως χορδῆς.

Εἰς πολλὰς περιπτώσεις τῆς ἐν λόγω διαμαρτίας περὶ τὴν τὴν διάπλασιν εὐρίσκεται εἰς τὸ τελικὸν (μητρικὸν) ἄκρον τοῦ ὡαγωγοῦ κυστικὴ διεύρυνσις περιέχουσα βλήνην καί, ἐνίοτε, μάζαν στερεᾶς συστάσεως.

Ι Σ Τ Ο Ρ Ι Κ Ο Ν

Οἱ Finscher καὶ Williams (Roberts 1950) ἀναφέρουν τρεῖς περιπτώσεις μονοκέρου μήτρας εἰς ἀγελάδα. φυλῆς Holstein. Εἰς τὰς δύο περιπτώσεις ἀπουσίαζεν τὸ δεξιὸν καὶ εἰς τὴν τρίτην περίπτωσιν τὸ ἀριστερόν κέρασ.

Μία περίπτωσις μονοκέρου μήτρας ἀναφέρεται ὑπὸ τοῦ Joest (Benesch 1933). Τὸ ἀριστερόν κέρασ δὲν παρουσίαζεν ἀνωμαλίαν τινά, ἐνῶ ἐκ τοῦ δεξιοῦ, κέρατος ὑπῆρχον μόνον ἡ ὠσθήκη καὶ ὁ ὡαγωγός, τοῦ ὁποιοῦ τελικὴ μοῖρα παρουσίαζεν χωνοειδῆ διεύρυνσιν, περιέχουσα ποσότητά τινα ὕδατῶδους ἐκκρίμματος. Οὐδὲν ὑπόλειμμα τοῦ δεξιοῦ κέρατος διεπιστώθη.

Ὁ Bullard (Benesch 1933) διεπίστωσεν εἰς μοσχίδα ἡλικίας 2 ἐτῶν φυλῆς Guernsey ἐτέραν περίπτωσιν μονοκέρου μήτρας. Τὸ δεξιὸν κέρασ δὲν παρουσίαζεν τί τὸ ἰδιαιτέρον, ἐνῶ εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἀριστεροῦ κέρατος ὑπῆρχεν μόνον ἡ ὠσθήκη μὲ ὠχροῦν σωματίον.

Ὁ Benesch (1933, 1957) παρετήρησεν τὴν ἐν λόγω ἀνωμαλίαν εἰς ἀγελάδα ἡλικίας 5 ἐτῶν φυλῆς Simmentaler, ἡ ὁποία ἔσχεν τρεῖς τοκετοὺς. Μετὰ τὸν τελευταῖον τοκετὸν ἡ ἀγελάς αὕτη παρουσίασεν μόνιμον στειρότητα. Τὸ δεξιὸν κέρασ δὲν παρουσίαζεν ἀνωμαλίαν τινά, ἐνῶ εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἀρι-